

Nro 30.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Juniusnak 28-dik napján 1793.
esztendőben.*

Nagy Britannia.

Régulta azon iparkodik az Angliai ministerium, mitsoda úton módon kellene a' Statusnak adótságát kevesíteni. Elméjének ide 's tova lett hányása után leg jobb eszköznek lenni találta e' végre a' töke pénz interesének, melly elejénten 6 sőt 8 is vólt száztól, meg kisebbítését. Ahozképest 1717 esztendőben hatról ötre, 1727 esztendőben négyre, 1749 eszt. negyedfélre, és végtére 1757 eszt. háromra szállította le, de nem kényszerítéssel, hanem a' költsön adóknak szabad akarat szerént való meg egygyezésekből, a' kik inkább akartak kevesebb interesel meg elégedni,

mint tőke pénzeket vagy hevertetni, vagy bátor-
 talanabb helyekre ki adni. A' Status adólsága
 intereséinek illyetén le szállítatásokból nem kiss
 summa pénz maradott meg az intereseknek fize-
 tésekre rendeltetett fundus' kasszájában.

Négy különös fundus vagyon az interesek-
 nek le fizetésekre rendeltetve. Az *első* az úgy
 nevezett *aggregate fund*, az az, az öfzve gyűl-
 lött fundus, a' melly 1715 esztendőben állitatott
 fel leg elsőben. Nevezetének eredete onnan va-
 gyon, mivel a' nevezett esztendőben külömb-kü-
 lömb-féle taksák, és taksáknak maradványai gyűj-
 tettenek egybe az Angliai bankóból, 's másoktól
 fel vett tőke pénzek intereseinek le fizetésekből.
 Ennekelőtte egynéhány esztendővel 2,600,000 font
 sterlingre ment ez a' fundus. A' *második* fundus,
 az úgy nevezett *Südsee-fond*, az az, déli tengeri
 fundus, a' melly 1716 eszt. a' német tengeren ke-
 reskedő Társaságtól fel vett tőke pénz interese-
 nek fizetésére állott fel, és a' melly ez előtt egy-
 néhány esztendővel egy fél milliom font ster-
 lingre nevedett. A' *harmadik*, és az úgy nevez-
 tetett közönséges fundus, hasonlóképen 1716 eszt.
 állott talpra, és azon tőke pénz interesének fize-
 tésére vólt szánva, mellyet a' *Südsee* kereskedő
 társaságnak bancójából költsönözött a' ministe-
 rium. A' mi a' fellyebb említett interesektől eszt-
 endőnként meg maradott a' népre vettetett tak-
 sákból, az ismét a' negyedik fundusra tétetett,
 mellynek neve *Sinking-fund*, és a' mellynek *Stan-*
hope Gróf vólt a' fel találója. Ez a' fundus is
 egyedül az intereseknek fizetésére vala rendeltet-
 ve; de azért még is gyakorta meg történt, hogy
 a' szorosabb környül állások között más végekre
 is fordítatott, mellynek kettős hafzna vólt, hogy
 sem új adólságot tsinálni, sem új taksát a' nép-
 re vetni nem kellett. Másképen is annyi féle tak-
 sa vagyon Angliában, hogy még a' kémények-
 től, ajtóktól és ablakoktól is adót kelletik a' la-
 kosoknak fizetni. A' mostani Angliai Finantz mi-
 nisternek *Pitthnek* javaslására, minden esztendő-
 ben egy milliom fizettetik ki a' Statusnak ados-

ságából, a' fellyebb említett fundusokból. Ez a' közönséges adótság lefizetésének úttya ugyan igen hofzasanak lenni láttatik, és sokan ki is katragták miatta *Pitth* ministert; mindazáltal, hogyha az Angliai Statusnak adótsága újjabb adótsággal nem fog öregbítettüni, 100 elztendő el forgása alatt csak nem fele része adótságának ki fog fizettetüni, és apródonként a' Status kints téra is gazdagúlni.

Frantzia Ország.

Elő beszélettem immár újság leveleimnek 27 darabjában, mitsoda fortélyok által gyözött legyen *Marat*, és az ő marakodó társai a' Jacobinusok, az úgy neveztetett *Girondistákan*, avagy republicanusokon. Nem erőszak tétel, nem fegyver, nem vér ontás által ment e' dolog végbe, a' mint akarták vala a' Jacobinusok, hanem a' N. Gyűlés republicanusi tagjainak engedelmsége által. Juniusnak 1 napján tartatott estéli ülésben, megjelenvén Párisnak előjárói azt kívánták, hogy a' republicanusoknak fejei ellen vádoló decretom hozattatna, 's illyetén szókkal rekesztették bé kéreseiket: *Akarjátok é avagy nem? Ha nem akarjátok, mi, a' kik a' bastillának és a' királyi hatalomnak el rontói vóltunk, hazánkat is meg fogjuk a' veszedelemtől szabadítani.* Ezen fenyegetőző beszédektől meg rettenvén a' N. Gyűlés, legottan ezt a' végezést hozta, hogy minden aristocraták és gyanús polgárok el vesztették a' törvénynek óltalmát, és valameddig a' háború fog tartani, tömlötzökben üllyenek. Mingyárt ekkor hozzá is kezdetek a' gyanus személlyeknek fogásaihoz, és vége hofza nem vólt a' tömlötzre vettetett lakosoknak. Következett napon eggy közülök azt javaslotta, hogy azok a' N. Gyűlésnek tagjai, a' kikre leg nagyobb gyanuság vólna, magok bútsúznának el hivatallyoktól; ellenben *le Brün* a' külső dolgoknak kórmányozó ministere, a' hadi minister *Bouchotte*, és a' Finantz minister *Claviere* fosztattasnak meg méltóságoktól. —

Nemtsak a' N. Gyűlésnek tagjai közül, hanem mások is egyenlő értelemben vóltanak ő vele. Fegyveres kézzel is sokan meg jelentenek, és nemtsak senkit ki nem botsátottanak a' gyűlés palotájából, sőt, hogy a' vádoltatott 22 nemzeti képviselőket erőszakkal ki vihessék, rajtok akartak törni. Ekkor az egész N. Gyűlés fel kelvén, a' nép eleibe ment, kinek nemtsak útát, hanem fegyverekkel való tiszteletet is adtanak az örálók. A' kerten lett által mentekben ekként kiállott az ottan állott sokaság. *Éllyen a' közönséges társaság, adjatok constitutiót minékünk, nem akarjuk, hogy tovább perpatvar legyen köztetek. s. a. t.* Illyenképen vissza térvén a' N. Gyűlésnek tagjai a' gyűlés palotájába, következő végzéseket hozott: 1. hogy a' N. Gy. 22 tagjai, a' 12 személyből állott Commissiónak tagjai, nem különben *le Brün, Bouchotte* és *Clavier* ministerek házi árestomba tétettefsenek. — 2. Hogy következő naptól fogva, minden napon 12 órától fogva dél után hat óráig tartattassanak a' gyűlések, és azokban szüntelen a' constitutió dolgozzanak a' nemzetnek képviselői.

A' miólta a' Jacobinusok győzedelmeskedtek a' republicanusokon, azóltától fogva nagyon ki mutatták fogaiknak fejérét. Az ő sipjaiknak nótájok szerént tántzol a' Párisi polgári avagy revolutiónalis tanáts, a' melly határozhatatlan hatalmat gyakoról, tettése szerént bábik a' lakosoknak vagyonaikkal és életekkel, és mindent a' kit akar, tsupa tsak gyanúságból is tömlöztze hányat. Nem ő függ a' N. Gyűléstől, hanem ez ő töllök, mindnyájan a' leg nyakasabb Jacobinusok. A' város minden szakaszainak előjáróit és tisztviselőit meg esküdtette maga hűségére, és a' ki parantsolattyát nem tellyesítette, minden helyes ok nélkül meg fosztották hivatallyától. A' fogságba vettetett nemzeti képviselőkre árgusi szemekkel vigyáz, és nem lévén egész bizodalma a' testörző katonákhoz, mindéggyik meg árestáltatott személyhez, két két nadrágtalant rendelt. Már

is sok panasz ment ez ellen a' revolutionalis tanáts ellen. Juniusnak 5 napján tartatott ülésben ekként költ ki ellene *Doulset*: Ez a' magától felállott hatalom, *úgymond*, határ nélkül való erővel bir, mindent szabad tettése szerént mivel, az újság leveleket el fogdolsa, a' magánosoknak leveleiket fel töri, el olvassa, és több törvénytelenségeket is mivel. Ki katzagja a' N. Gyűlést, és magát tartya a' Fr. közönséges társaság urának lenni s. a. t. Egyszermind azt kívánta a' N. Gyűléstől, hogy ezt a' veszedelmes tanátsot töröllye el. Beszédében gyakorta meg akadályoztatott a' jelenlévő nyakas Jacobinusok által, végtére ő sem türhetvén a' sok motskot és bosszúságot, így szólott: Hogyha nem akartok igazat hallani, engemet is küldjeteK fogságba.

Valamint más környül állásokban, úgy ezekben is ki mutatta azt *Marat*, hogy ő igen álnok és fortélyos ember. Hogy ne láttáson, ezen nép között támadott egyenetlenség, és perpatvar okának lenni, Juniusnak 3 napján ilyen foglalatú levelet küldött a' N. Gyűléshez: *En, úgymond* ő. nem akarván botránkozásnak köve lenni közöttetek, valameddig a' meg fogattatott nemzeti képviselők ellen ki nem megyen a' sententzia, nem kívánom hivatalomat folytatni. Azóltától fogvást egyfzer sem is jelent meg a' gyűlésben, azonban, gyakorta intő leveleket küldöz hivatalbeli társaihoz. Juniusnak 6 napján így írt a' N. Gyűléshez: Szemen tartsátok, *úgymond*, Lyont, Marsiliát és Grenoblet, holott el nyomatattak a' patrióták, féltő, hogy végtére magatok ellen is ne kohollyanak valamit. A' közönséges bátorságra fel állitatott Commissió elő vévén a' meg fogattatott nemzeti képviselőknek ügyeket, ártatlanoknak lenni találta őket, de azért még sem botsátattanak ki fogságaikból. Ugyan ezen nevezett Commissió azt javaslotta a' N. Gyűlésnek, hogy a' fel állott revolutionalis tanátsot törlené el, és igazítaná valóságos kötelefségeiknek gyakorlására, t. i.

az ottan tartózkodó idegenekre való szoros vigyázatra; hogy Páris városának szakaszai gyűlésének egybe a' városi kormányozónak válaltására, hogy a' meg fogattatott nemzeti képviselők helyett, küldetnek azon osztályokba, melyeknek ők küldöttyeik, ugyan annyi kezesek s. a. t. A' fel tétel magában jó vólt, de azért még sem vétetődött bé, hanem más alkalmatosságra halasztatott az arról való beszélgetés, és tanátskozás. Ennek pedig a' Jacobinusok vóltanak legnagyobb meg akadályoztatói.

A' midőn ezek történtenek vólna Párisban, és a' N. Gyűlésnek tagjai között, nem sok öröndetes hírek érkeztenek hozzájuk a' pártos osztályokból, és a' Mársnak mezejéről.

Juniusnak 2 napján egy levél olvastatott fel az ülésben, mellyben az adatik a' N. Képviselőinek tudtokra, hogy *Lyonban* nemcsak el nyomattak a' Jacobinusok, hanem hogy közzülök 500 meg is ölettek, hogy az eddig való municipalitás, avagy polgári előjáró szék, hivatalától meg fosztatott, és hogy ottan minden tornyokból a' három színű zászló lobog.

Egy azon napon fel olvastatott levélnek e' vala a' foglalattya, hogy a' contre-revolutionisták, az az, királyt kívánók a' *Vendeei* osztálynak anya városát el foglalták, és minden ottan találtatott tábori eleséget és hadi eszközöket, vagy el rontották, vagy magok hasznaikra fordították, hogy, hanemha elegendő katonaság küldetne a' pártosok ellen, *Rochelle* és *Rochefortis* kezekbe esne.

Juniusnak 6 napján tartatott ülésben két nemzeti képviselők akartak hivatalyoktól bútsút venni, melly után illyetén végzések hozattak: — 1. hogy a' közönséges veszedelemnek idején egy képviselő sem teheti le hivatalyát. 2. Hogy senki a' Revolutionalis Tanátsnak tagja nem lehet, hanemki attyafia, avagy rokona vagyon a' N. Gyű.

lésben. — 3. Két esztendeig való vasat viselleyen az, a' ki a' Nemzethez tartozó palotákban, és kertekben leg kifsebb mesterséges tsinálmányt is el rontánd.

A' hadi minister leg elsőben is azt terjesztette a' N. Gyűlés eleibe, hogy sok Valenciennesben és Condében fekvő regementekből való sebes tisztek, és köz emberek múlatnának Párisban, a' kik minthogy a' két említett vár szorosán bé vagyon zárva, semmi fizetést nem vehetnek regementyeiktől, arra való nézve kérik a' Gyűlést, hogy nékiek más kasszából fizettesse ki zsóldjait. Bé tellyesitetett kívánságok.

Valace egy a' meg fogattatott N. Gyűlésnek tagjai közül, arra kérte a' mostani nemzeti képviselőket, hogy minthogy ő néki számos familiája, és kevés jövedelme vagyon, engedje meg néki múlt hólnapi fizetését ki fizettetni. Erre is réállott a' N. Gyűlés, sőt mingyárt azt végezte, hogy a' meg fogattatott N. Gyűlés tagjainak mind addig, mig ügyök fog folyni, egész fizetések ki járjon.

Hauszmann a' Rajna mellett fekvő Fr. táborhoz küldetetett, de onnan visszafra ment nemzeti biztos, arra kérte a' N. Gyűlést, hogy mivel sok szükséget szenved a' tábor, tenne rendeléseket a' kívántató eleségeknek meg szerzésekre. A' nemzeti képviselők között egy erre azt felelte, hogy nem szükség e' miatt nyúghatatlanságba lenni, mivel elegendő tábori eleségek vagyon a' Rajna mellett fekvő hadi seregeknek. Egy másik ki vévén szájából a' szót ezt mondotta: Nem igaz, úgymond, mivel a' kikre a' tábori eleségeknek bé szerzése, és az arról való számadás vagyon bizattatva, azok a' *pharó* játék bankója mellett ülnek, egygy szóval, mindnyájan gaz, semmire kellő emberek. Eggyfersmind azt javasolta, hogy egy különös minister rendeltetne a' tábori eleségről és eszközoökről való gondviselésre.

Vergniaux (olvasd *Vernyió*) egy a' fogságba küldetett nemzeti képviselők közül, levelet küldött a' N. Gyűlés e' napi ülésében, mellynek olvasásán sokan bosszongodtanak. Ő azt kívánta, hogy minél előbb vétetődjön elő ügyök és vizsgáltafson meg. Többek között illyetén ki fejezésekkel élt: *Vagy mi vesztük el fejeinket ha bűnösöknek fogunk találtatni, vagy pedig a' mi vádolóink, a' kik okai a' Frantzia Országban támadott égyenetlenségnek.*

Juniusnak 7 napján egy ifjú menvén a' N. Gyűlés eleibe azt kívánta, hogy édes attya, kit a' Marsiliai itilő szék fogságra vettetett, botsátfalson szabadon. *Collot* erre azt mondotta, hogy azon itilő széket el kell törteni. — Jól vagyon, úgymond, *Fermond*, de nem tsak a' *Marsiliai*, hanem minden közönséges társaságunkban fel állott törvénytelen székeknek el kell töröltetni, kiváltképen a' Párisi új revolutionalis commissiónak, a' melly nyóltzad nap alatt 10 ezer embert hányatott tömlötzre. Nem másképen vagyon a' dolog, mondá *Camboulas*, bizony *Néró*, és *Caligula* sem kégyetlenkedtenek alattok valóikon annyira, mint ez a' Párisi revolutionalis commissió. Nem tsuda, fel szólala *Thibaut* püspök, mivel annak tagjai tsupa bankerotosok, és semmire kellő gaz emberek, kik magok érdemlik meg a' tömlötzözést, nem pedig azok a' jó polgárok, kiket ök fogságra itiltének s. a. t. Akárki mit szóllott ellene, elég az ahoz, hogy mivel az a' commissió a' N. Gyűlésben lévő Jacobinusoknak teremése, tsak a' végeztetett el, hogy a' *Marsiliai* törvénytelen itilő szék töröltessen el, a' Párisi revolutionalis commissió pedig maradjon meg.

Hanem, a' mint már is mutattyák a' környül állások, nem sokáig fog a' Jacobinusoknak törvénytelen hatalmok tartani, és az ellenek felgerjedett haragnak és bosszúságnak lappangó szikrája rövid idő múlván lángot fog vetni. Az egész közönséges társaságnak oíztályaiban égyenetlen-

ség, zürzavar, és veszedelmes forgó szél uralkodik, Páris városában is egymáshoz való bizodalmatlanság, és nyúghatatlanság mutattya magát, az ofztályok tellyefséggel semmi közönséges adót nem akarnak többé oda küldeni, kétség kívül még több is fog következni. A' ki tsak betsüllí a' szabatságot és a' törvényt, bosszonkodik azoknak meg szentségtelenítésén, és meg útáltatásán. " Törvénytévők, így szóllának a' *Mayenni* ofztálynak küldöttei Jun. 11-dikén, a' N. Gyűlés előtt, kívánnjuk, hogy a' meg fogattatott nemzeti képviselők tétettsenek vissza hivatalyaikba, hogy a' Párisi előjárók a' törvény által rendeltetett határ közzé rekesztesenek, tudják meg ezek a' vakmerő törvénytelen emberek, hogy mi nem fogjuk sokáig magunkat azon járom alatt, mellyet az ő negédes függetlenségek akart nyakainkra vetni, meg hajtani, fel kell a' nyomtatásbeli szabatságnak maradni. Kívánnjuk, hogy minden Májusnak 31 napjától fogvást hozott végzés vizsgáltafson meg, mivel mi semmi félelemből és erőszak tétel által hozattatott meg határozásnak, magunkat alája nem vethettyük. Azt kívánnjuk, hogy minden el küldetett nemzeti biztosok hivattalsanak vissza, mivel ők vissza élnek a' nékiek adatott hatalommal.

A' *Bazási* előjárók illyetén foglalatú levelet irtanak a' Párisi Tanátsnak. " Ti, és a' ti dühös társaitok meg szeditettétek ugyan egynéhány szempillantásig külömb-külob-féle protestatióitok által a' N. Gyűlést, és Frantzia Országot hízkelkedő leveleitek által. Hanem ki nyilatkozott az igazság, minden kurirral újjabb újjabb istentelenségről, *Marat* gyözedelméről, a' folyósokon ülöknek törvényteleniségeiről, és a' N. Gyűlés ellen lett öfzve esküvésről, újjabb vér förödőnek nyomdokairól, képviselőinknek tömlötzre lett vetetésekről veszünk tudósítást. — Mond meg, ki vagy te, a' ki előbbvaló akaríz lenni a' N. Gyűlésnél? Párisi polgári tanáts, a' te fel fúvalkodásod semmi jármat nem akar szenvedni, semmi-

féle igazgatás alá magát nem vetni. Hát ugyan továbbra is vissza akar szé könnyen hívésünkel élni? Jól láttyuk, hogy te sem királyi, sem közönséges társaságbéli constitutióznak nem akar sz engedni, sem törvénnyel, sem szabattsággal nem kíván sz élni, hánem inkább tirannus módon uralkodni, szeretnéd az Országnak adáját el tékozlani, és minden kintseit el nyelni. „

Több illyetén foglalatú irasok is küldettettek az Országból a' N. Gyülésnek Jacobinus tagjaihoz, és a' Párisi polgári előjárókhöz, mellyekből ki tettik, hogy Frantzia Ország igen veszedelmes környül állások között forog, mind benn az országban, mind azon kívül környül vagyon ellenséggel vétettette, és hanemha más jobb lélek fogja a' nemzeti képviselőket lelkesíteni, ma holnap tsak az emlékezete marad ennek a' tudománnyal, mesterséggel, új találmányokkal, egyszóval, minden lehets tökéletességekkel más Európai tartományok felett ékeskedő és ditsekedő Országnak. Ő rajta is bé fog ama mennyei jövedölés tellyesedni: *A' melly ház nép, és ország meg hasonlik, el kell annak pusztni.*

Hallyuk tsak meg, mit irtanak a' N. biztosok *Juniusnak* 9 napján *Tourból*. A' leg nagyobb szerentsétlenség fenyeget bennünket — a' pártosok naponként, mind tovább tovább mennek — a' mi táborunk egészlen széllyel szóratott. *Angersbe* és *Tuesbe* vonta magát vissza. *Biron* Generálnak irtunk, 's eleibe terjesztettük szorúltságunkat — éppen nem védelmezhettyük tovább magunkat, kevés emberünk vagyon, azok is pedig fegyveretlenek. Kétség kívül az előbbi Normándiába és Kis Britanniába fognak a' pártosok menni, holott elég követőket találnak. *Menou* Generál meg van sebekkel tetézve — több bataliónok ezt kiáltyák: *Fuss, a' merre futhatsz.* — *Banis* városa önként fel adta magát a' Spanyoloknak. Több városok is veszedelemben forognak s. a. t.

Hadi Történetek és Környül állások.

A' mint hallyuk, nem sokára visszafizta tér a' békefélegnek kellemetes isten állzonya Európába, ha tsak ismét ki nem üzetik innen az északi háborgó szelek által. — A' Hollándiai közönséges Társaságnak fő kórmány széke parantsolatot küldött, a' Bétsi, Berlini, és Londoni udvaroknál lévő követeinek, hogy ök ugyan, t. i. a' Szövetséges Belgyiomnak Rendjei készek továbbba is a' szövetséges Fejedelmekkel éggütt tartani, és a' meg háborodott Frantzia nemzetet észére hozni igyekezni; mivel mindazonáltal a' hosszas hadakozás ne, tsak a' Hollándiai köz társaságnak, hanem egész Európának, kiváltképen a' kereskedő tartományoknak visszafizta szerezhetetlen kárt okoz, azon kellene nékiek iparkodni, hogy mennél előbb lehet visszafizta szereztesen a' békeféleg, mellynek a' két hadakozó fél között lejendő eszközésére leg jobb vólna egy közönséges gyűlést tartani, és abban szoroslan meg határozni, minémű úton módon akarnák az égygyesült fejedelmek, vagy a' háborút tovább is folytatni, vagy pedig a' közellenséggel békefélegre lépni. Erre a' gyűlésre pedig leg alkalmatosaabb hely lenne *Hága*, a' szövetséges Belgyiomnak fő városa.

A' fel tétel igen jó, és bár minél előbb tökéletesfélegre mehetne. Hanem azonban még is gyakorta véres tsaták történnek a' két hadakozó fél között.

Arlon Luxenburg tartománynak kis városkája mellett Juniusnak 9 napján F. M. L. *Schröder* kórmánya alatt lévő Cs. K. seregek, és Frantziák között történt tsatáról, mellyről újság leveleinknek 28 darabjában a' 439 lapon, mi is egy két szóval emlékezetet tettünk, illyetén jelelést küldött a' Felséges Hadi Cancelláriához, Feldmarsal Pr. *Koburg*. — Észre vévén, úgymond, seregeivel *Arlonban* fekvő F. M. L. *Schröder*, hogy az ellenség két colonnében nyomúlna seregeinknek bal óldala felé, olly fel tétellel, hogy

Luxenburgba való meneteltől azokat egészen elszakíthassa; mingyárt elegendő gyalogságot és lovaságot küldött az ottan lévő tetőkre, a' midőn ismét két colonné Frantziáság mutatta magát, a' kik egyenesen *Arlon* ellen igyekeztenek. Ahoz képest hogy a' Luxenburgba vivő útat meg tartsa F. M. L. *Schröder*, olly rendeléseket tett, hogy az ellenség sem seregeinket oldalaslag nem vehette, sem el nem zárhatta a' nevezett úttól. Így lévén a' dolog, meg állapodott a' Frantziáság, hadi rendbe állott, sebes lépésekkel nyomúlt seregeink felé, de minthogy a' miéink igen jó helyen állottak, ők pedig a' tetők alatt lévő völgyön mentenek a' miéink felé, igen sok kárt tettek benneek ágyúinknak réájok lövetett záporai. Minekutánna már közelebb jutottanak volna a' Cs. K. seregekhez, ezek nem gondolván sokkal nagyobb erejekkel, őket vitézi bátorsággal megtámadták, és darab ideig nem engedték előbb nyomúlni. Hanem minekutánna észre vette volna F. M. L. *Schröder*, hogy az ellenség mindenkor jobbra tart; szükségesnek lenni itilte *Arlon*-nál álló seregeit magához vonni, a' várost el hagyni, az ellenség meg támadását kerülni, és a' Luxenburgi útat védelmezni. Azonban mind több több Frantziáság érkeztén ellene, úgy annyira, hogy mintegy 26 ezerre ment számok, hat órákig tartó viaskodása után, a' mennyire a' környül állások engedtek jó rendel magát vissza vonta, 's *Mamern* felé vette úttyát.

Ezen tsatában, közel három ezer embert vesztett el az ellenség, a' miéink sokkal kevesebbet. A' *Kinszky* könnyű szerű lovasai, kik egy-néhány izbe az ellenség közzé bé vágta, csak nem egészen le aprítottak egygy Fr. karabélyos regementet. Ő rajtok kívül a' Cs. nevet viselő könnyű lovasainak egy escadronja, és az egész gyalogság is rendkívül való bátorságát és vitézségét mutatta. A' *Kinszky Ferentz* gyalog regementének két batalionnya, és a' *Jelasich* (ennek előtte *Pálffy János*) harmadik batalionnyának egygy

osztálya, mellyek az ellenségnek heves tüzét kiálván, bajonétákkal rohantak rájuk, érdemesek a' közönséges ditsiretre. A' *Kinszky Ferentz* batalionnya egy Fr. lovas regementnek zászlóját, és 3 ágyút, a' *Jelasich* harmadik batalionnyának osztálya pedig egy ágyút nyertenek az ellenségtől; de mivel lovaik nem vóltak azoknak elvitetésekre, sütő lyukaikat bé szegezvén, és vónó kerekeiket öszve törvén, oda hagyták. Az ezen tsatában lévő tisztek közül igen vitézi módon viselték magokat *Schmerzing* G. Májor, *Auffenberg* Oberstlájtnánt, kiváltképen pedig *Wolff* Obester, *Csipka* kapitány és *Radinovich* zászló tartó *Jelasich* regementéből, és *Gosztony* fő Strázsa mester *Kinszky* könnyű lovasai közül.

Pr. *Koburg* jelentése szerént Jun. 9 napján esett tsatakor *Kinszky Ferentz* regementéből 1 all-tiszt, 57 köz ember lövettének agyon, és 11 fő tisztek, 5 all-tisztek, 191 köz emberek estenek sebbe. A' d' *Alton* leib batalionnyából 12 köz ember esett el, és 5 tiszt, és 21 köz ember sebesített meg. *Jelasich* harmadik batalionnyából 9 köz ember küldetett a' más világra, 4 all-tiszt és 14 köz ember kaptanak sebet. *De Vins* harmadik batalionnyából 3 köz ember fújta ki lelkét, egy tiszt, és 2 köz ember sebesített meg. *Kinszky* könnyű lovas seregéből 1 tiszt és 12 köz ember kaptanak sebet. Egy szóval, Juniusnak hetedik és 9 napjain történt tsatákban 133 embert, 57 lovat vesztettünk el; 336 emberünk és 42 lovaink kaptanak sebet, 82 ember, és 10 ló tévelyedett el, hanem az el tévelyedettek között, következett napokon, egynéhányan ismét elő kerültek. A' meg holt tisztek közül valók *Wrbna* Gróf, és *Falkenhejm* Gr. kapitányok, és all-hadnagy Gr. *Schaffgotsch* *Kinszky* könnyű lovasai közül. Gr. *Patin* fő hadnagy *Muray* regementéből. Sebben estenek B. *Auffenberg* Obestlájtnánt, Gr. *Sallaroly* fő Strázsa mester, B. *Apfaltren*, *Gröller*, és *Pens* kapitányok; *Gundian* kapitány Lajtenant, *Bomburg* és *Grajner* fő hadnagyok; *Gram*

pagne all hadnagy; *du Chet* és *Floriano Kinszky* *Ferentz* regementéből. *Ofallon* és *Stimpel* kapitányok, *Rechelt* fő hadnagy, *Rousseau* all-hadnagy, és *Printz* zászló tartó *d' Alton* gyalog seregéből. *Ketskemény* all-hadnagy *Jelasich* magyar gyalogjai között. *Carele-Clafsens* kapitány, *Cammerlander* all hadnagy és *Demonte* zászló tartó *Murray* gyalog regementéből. *Rheinhard* kapitán, *B. Seeger*, *Gr. Serény* és *Hovel* fő-hadnagyok *Kinszky* könnyű szerű lovasai között. — *Gasser* kapitán lájtinant Császár könnyű lovasai között. *Modler* all-hadnagy a' pattantyús seregéből s. a. t.

Ennekfelette azt is jelentette *Printz Koburg*, hogy minekutánna minden szükséges hadi eszközök el készítettnék volna, *Juniusnak* 13 napját követő éjjel, hozzá fogatott *Valeneiennes* alatt a' futó sántzoknak ásatásához.

Juniusnak 11 napján fel kerekedvén a' Hollandiai seregek *Wevelghemi* táborokból a' *Boesbecknél* őrizeten álló Frantziákat meg támadták, és vissza szoritották. Az után egygy órával a' *Verviknél* fekvőkre is réájok ütöttek, és két órákig tartó tsatazásaik után diadalmat is vettenek azokon. *Quadt* vitéz batalionnya bajonétákkal rohant a' Fr. battériákra, és, mivel sűrűen repültek ellenek az ágyú golyóbisok, sokan is el hüllottanak közülök. Egygy Hollándus huszár regement bosszút akarván el hüllott pajtásaikért állani, réá rohantak a' Fr. battériákra, és tsak nem egygy lábíg le apritották az ottan lévő ellenséget, de bezzeg vallottanak is kárt el hüllott és meg sebesitetett sok tiszteikben. Az utólsóbbak között való Pr. *Waldeck* Generál egygy Hollandiai regementnek tulajdonosa, kinek veszedelmes sebéből való meg gyógyulásához igen kevés reménység vagyon.

Tudósítások.

Kassándra, mellyet Frantziából fordított *Bárotzi Sándor* Magyar Nemes Testörzö. E' könyv, melly a' Magyar Litteraturának első szép termései közzé tartozik, 's melly valamint mulattságos tárgyára, úgy az érdeemes Fordító úrnak, kibemanya nyelvünk méltán édes attyát tiszteli, kellemetes magyarságra nézve, mind a' két Magyar Haza előtt közönségesen nem tsak esméretes, hanem kedves is, olly annyira, hogy nyomtatott példázattjai mind egygyig el fogytak; *Pesten* Trattner úrnak nagyobb betűivel, mint eddig voltak nyomtatva, tisztán, és jó papiroson nyolctzad rétbén újjolag közre botsáttatik. Ezen új kiadás, magától az említett Fordító úrtól, a' Kiadóknak kérésére meg jobbitva és meg öregbítve, ismét hét részre osztva, és mindenik rész előtt eggy részre metzett képpel fel ékesítve, valamint a' vevőknek, úgy a' kiadóknak könnyebb-sége végett, elő fizetésre eresztetik, melly az egész munkáért 4 for. 40 kr. ból áll; és így mindenik rész 40 kr. Az első rész Juliusnak első napjára, azután pedig mindenik rész eggy eggy hólnap előtt minden bizonnyal el készül. — Az alatt fizetésbéli pénzek tétetnek le: *Budán* és *Pesten* Weingand Könyvárosnál. *Székesfejérvárratt*, Láng Könyvkötőnél. *Pétsett*, Waidinger Könyvkötőnél. *Debretzenben*, Tuba Dániel úrnál, a' Ref. Kollégyiumba. *Sáros-Patakon*, Zilay Sámuel úrnál, a' Ref. Kollég. *Egerben* Gyalogay Faktornál, a' Püspöki Nyomt. műhelyben. *Szebenben*, és *Kolosvárratt* Hochmeister Könyvnyomtató 's Könyvárosnál.

Pesten, Juniusnak 5-dik napján, 1793.

A' Ki-adók.

Zechenter Antal úr, Prágában a' fő Hadi Tanátsnál Concipistaságot viselő magyar fi, kedves Hazájához, 's nemzetéhez, 's nemzeti nyelvéhez vonzó jó indulattyaából egyy igen betses, és olvasásra méltó görög munkát, az az, a' *Rhodusi Apollóniusnak* Jázon arany gyapjúért való hajókészásáról irott könyvét fordította magyarra itlyen tzim alatt: *Jázon vitéz társaival, az arany gyapjúért való hajózása, és viselt dolgai: Poema 4 könyvben, és versekben, mellyet a' Rhódusi Apollónius munkája szerént egyenesen Görögből magyarra fordított de Zechenter Antal, a' Fő Hadi Tanáts Concipistája.* Nem azért hirdetteti ki általunk a' nevezett magyar tudós ezen munkájának el készitetését, hogy arra, elő pénzt kívánnyon; hanem inkább azért, hogy vagy a' régiség történeteinek olvasásában gyönyörködő magyar Mágnások, vagy a' Magyar Könyvárosok közül fog talán egyy valaki találatni, a' ki ezen ditsőséges munkának tulajdon költségen való ki nyomtatásával boldogítani fogja a' Magyar Hazát.

Elztendönként ki adattatandó újság leveleimet 4 darabra fogom fel olztani, és minden darabhoz egyy mutató táblát ragasztok, mellynek segítségével által, mind a' nevezetesebb történeteket, mind a' homályos dolgoknak magyarázattyaikat, könnyen fel találhassák Erd. Olvasóim. — Eddig ki jött újság leveleimet, ezen mai napon küldött árkussal rekesztem bé, és ezekhez valamellyik postán meg fogom a' mutató táblát is küldeni. A' kik tehát érdemeseknek lenni tartják újságaimat a' bé köttetésre, legyenek egyy kevés varakozással: